

کورہا

مہدی مہدوی



کوره ها

- ✓ یک محفظه عایق
- ✓ عامل اصلی انتقال حرارت

دسته بندی کوره ها

- به لحاظ آرایش مشعل ها
- براساس نوع Draft
- براساس کاربرد در صنعت
- براساس تنوع طراحی و ساخت

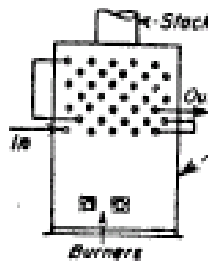
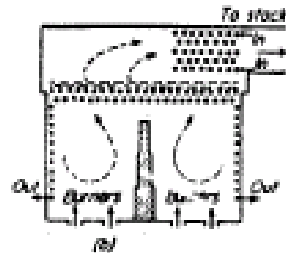
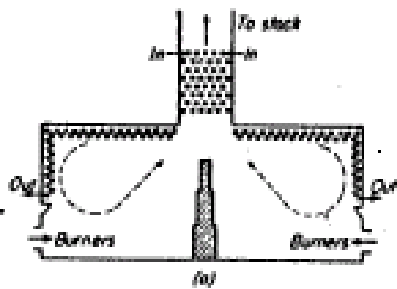
۱- کوره های Top Fire

۲- کوره های Side Fire

۳- کوره های Bottom Fire

به لحاظ آرایش مشعل ها

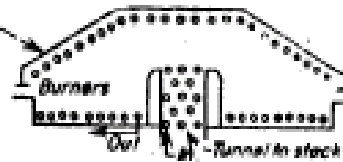




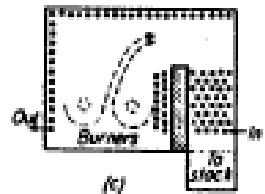
CONVECTION
 Very small capacity, poor heat rate, lowest tubes overheated, simple inexpensive, short stack, historically important.

a

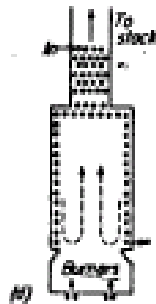
CENTER CONVECTION
 Extremely large capacity, expensive roof, medium tubes, can control several coils, good radiant rates, tall stack required.



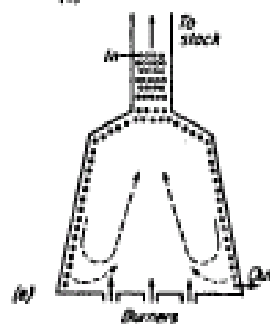
b



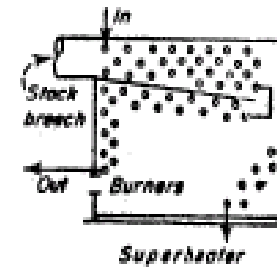
(c)



(d)

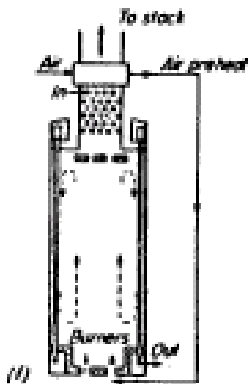


(e)

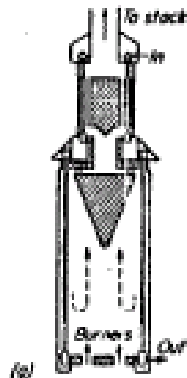


OVERHEAD CONVECTION
 Small capacity, short tubes, poor heat distribution, troublesome roof partition, short stack.

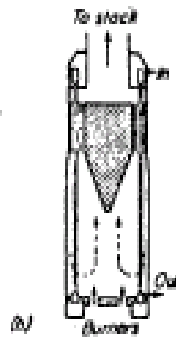
c



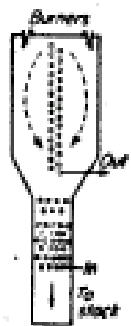
(f)



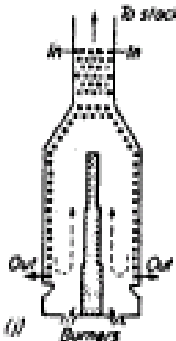
(g)



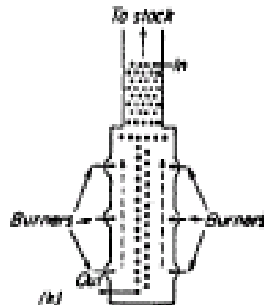
(h)



(i)



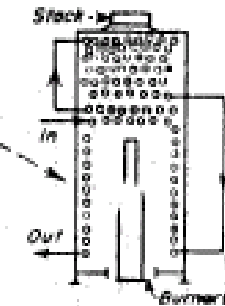
(j)



(k)

STRAIGHT UP
 Any capacity, high and easily controlled heat rates, no expensive roof, poor convection rates, inexpensive, simple, short stack, several small stacks on large stills. Usually requires gas fuel.

d



کوره ها

۱- کوره های Natural Draft

۲- کوره ها با مکش طبیعی و هوای احتراق اجباری

۳- کوره با مکش اجباری و هوای احتراق طبیعی

۴- کوره با مکش اجباری و هوای احتراق اجباری

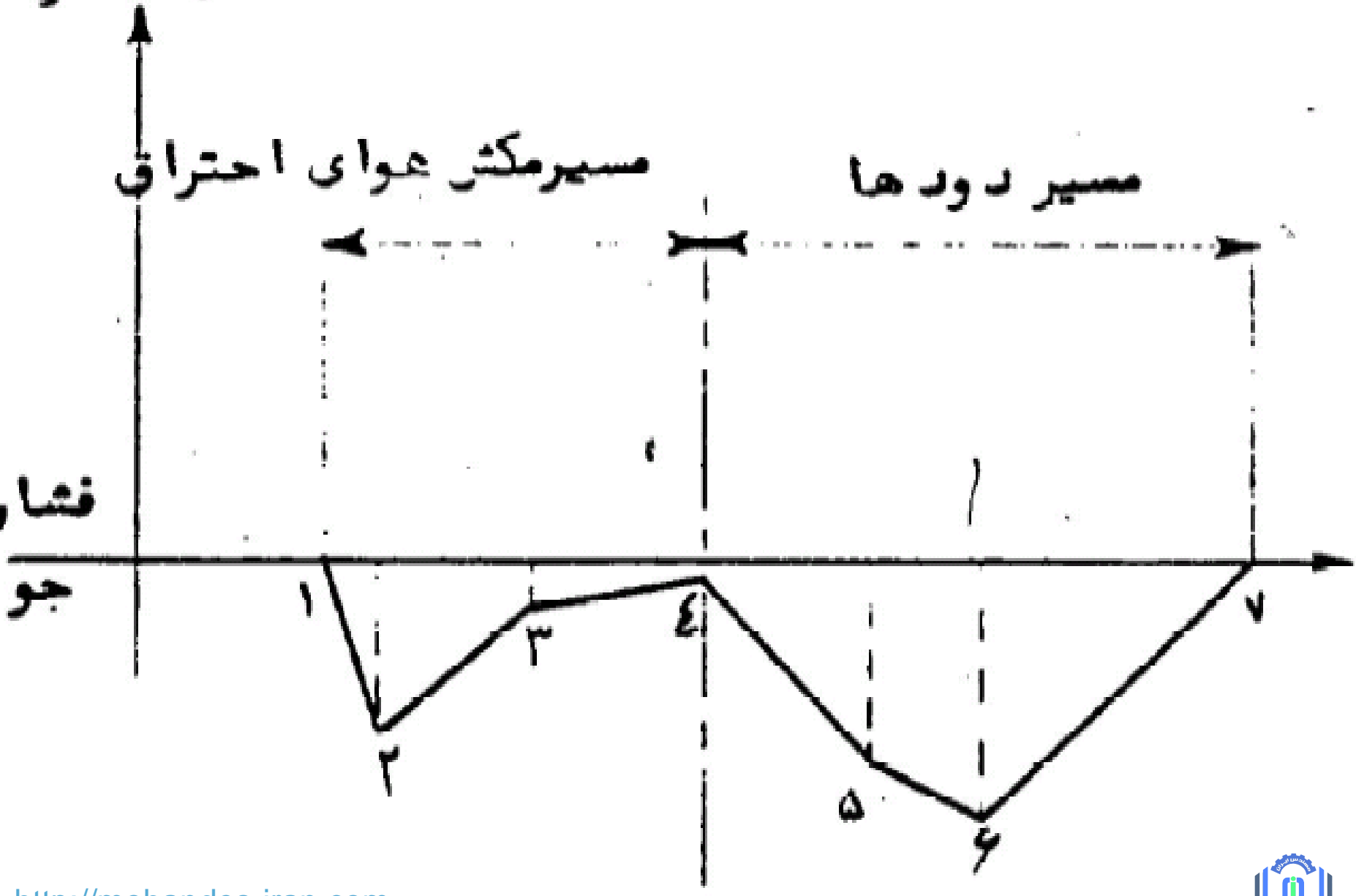
دسته بندی کوره ها بر اساس نوع Draft

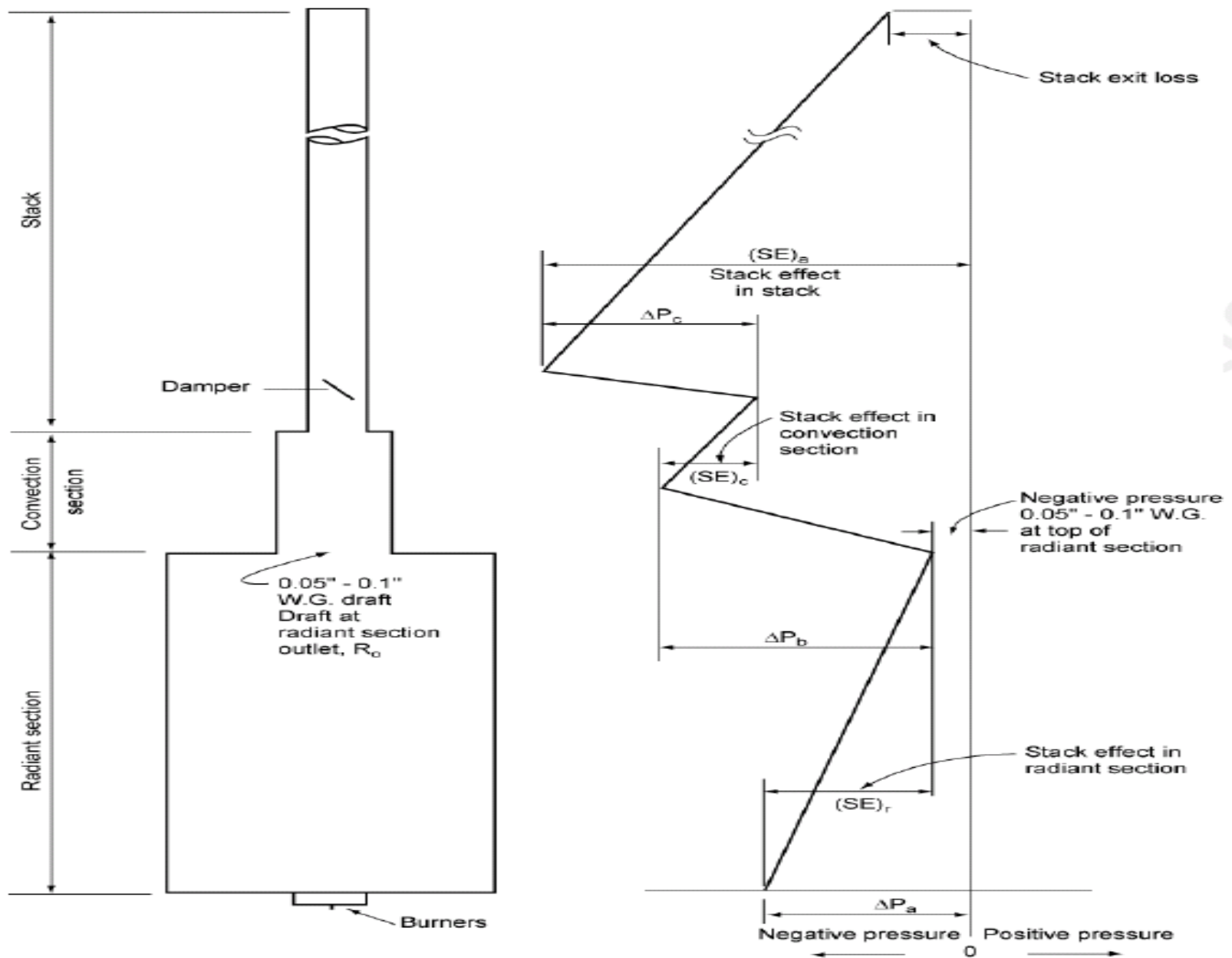
برش فشار در کوره طبیعی فشار

مسیر مکش هوای احتراق

مسیر دودها

فشار
جو



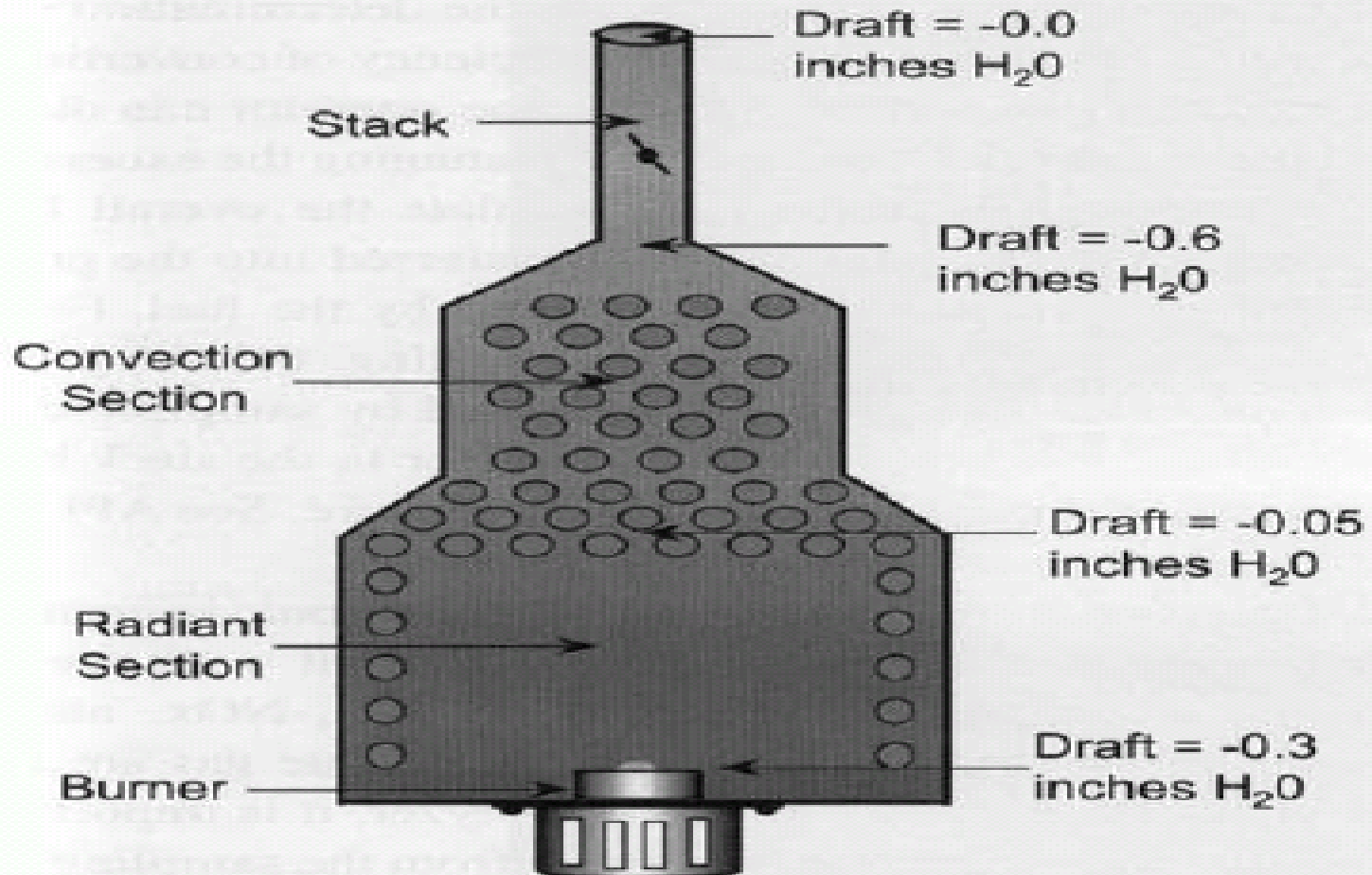


$$(SE)_r + R_c = P_a$$

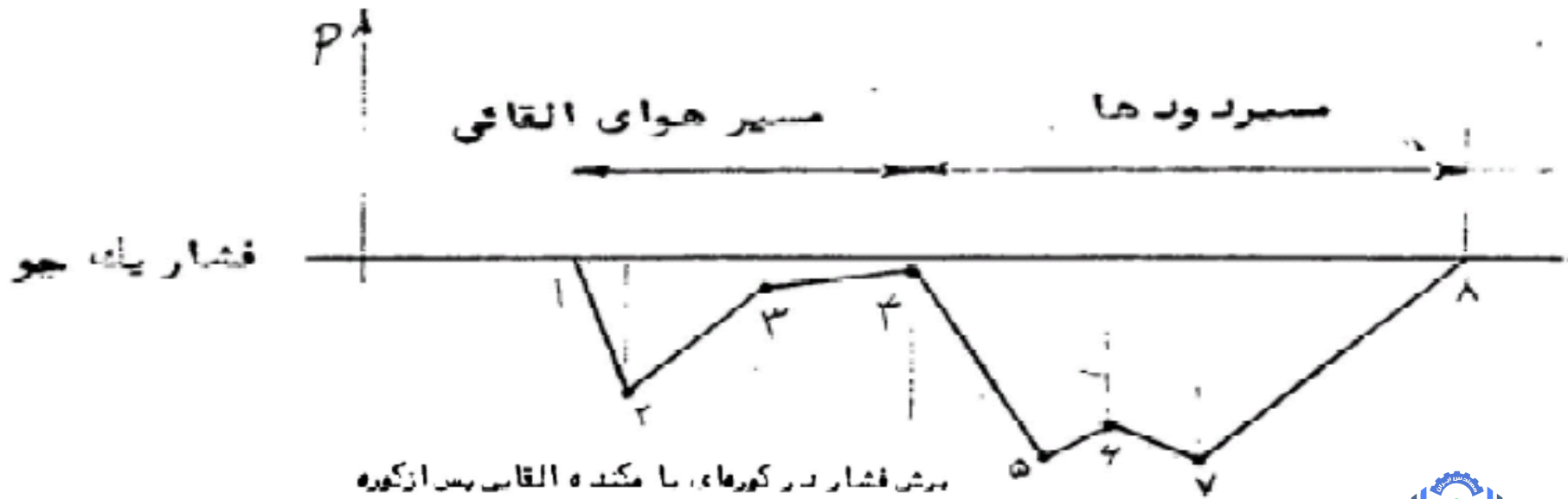
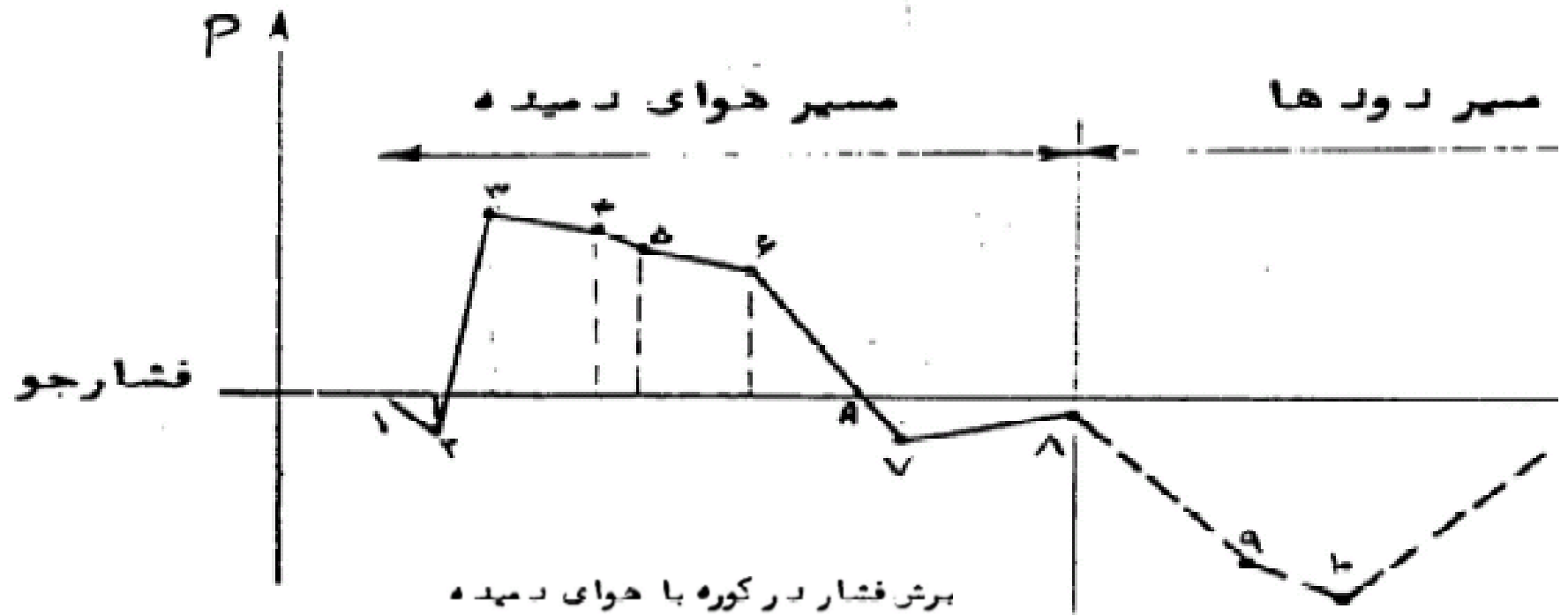
$$(SE)_a + (SE)_c = P_b + P_c + \text{Stack exit loss} + R_c$$

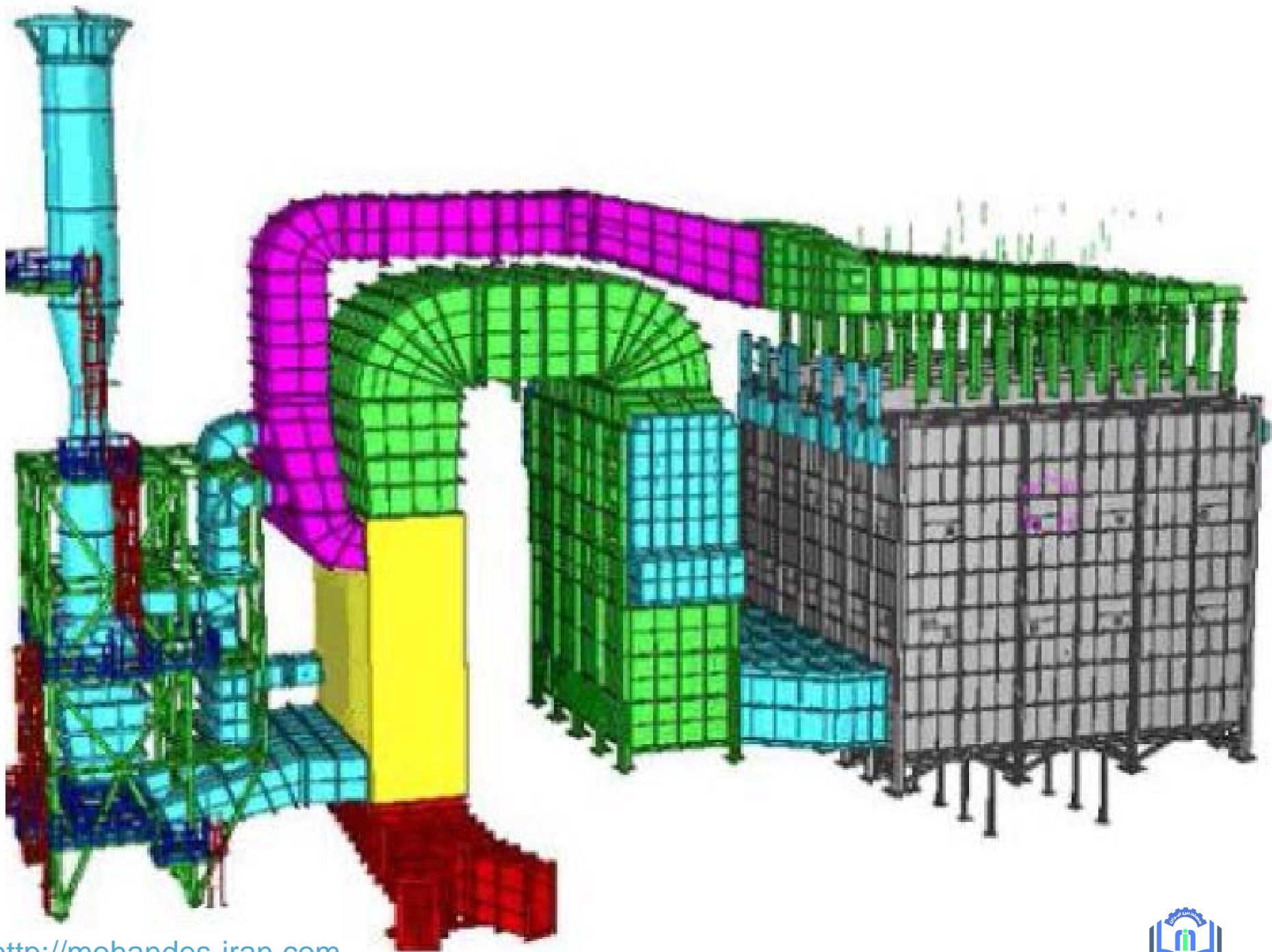
P_a = Pressure drop across burners (draft available at burner level).
 P_b = Flue gas pressure drop across convection section.
 P_c = Losses due to damper, stack friction, stack entrance.

کوره ها



Typical draft measurement points.





کوره ها

۱- ریویلرهای ستون تقطیر

۲- پیش گرمکن های خوراک ستون تقطیر

۳- پیش گرمکن خوراک راکتورها

۴- تامین حرارت محیط های واسطه ای

۵- کوره های گرم کننده سیال ویسکوز

کوره های ریفرمر هیدروکربن ها

کوره های پیرولیز

۶- راکتورهای اشتعالی

دسته بندی براساس کاربرد در صنعت

کوره ها

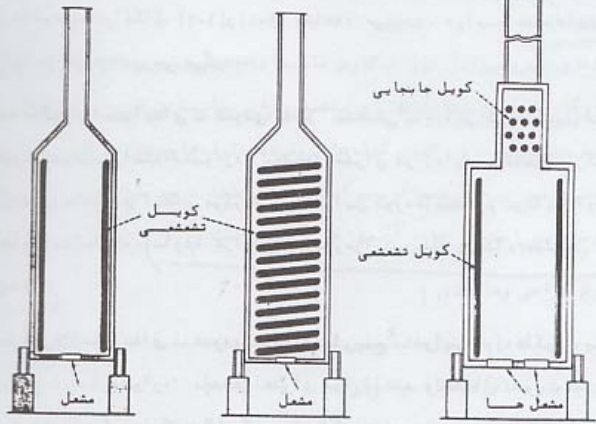
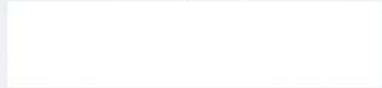
کوره های استوانه ای – عمودی

دسته بندی بر اساس نوع طراحی و ساخت

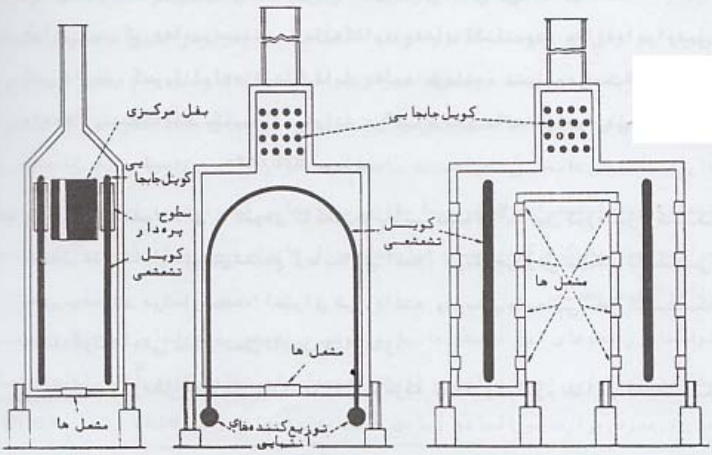
- ✓ کوره استوانه ای عمودی کاملا تشعشی
- ✓ کوره استوانه ای عمودی با بخش ماریچ
- ✓ کوره استوانه ای عمودی با بخش جابجایی مقاطع
- ✓ کوره استوانه ای عمودی با بخش جابجایی کلی
- ✓ کوره طاقی
- ✓ کوره عمودی با اشتعال از دو طرف

کوره های افقی

- ✓ کوره اتاقی با لوله های افقی
- ✓ کوره افقی دوسلولی
- ✓ کوره اتاقی با دیوار حائل
- ✓ کوره اتاقی با اشتعال جانبی و لوله های افقی
- ✓ کوره افقی با اشتعال از دو طرف

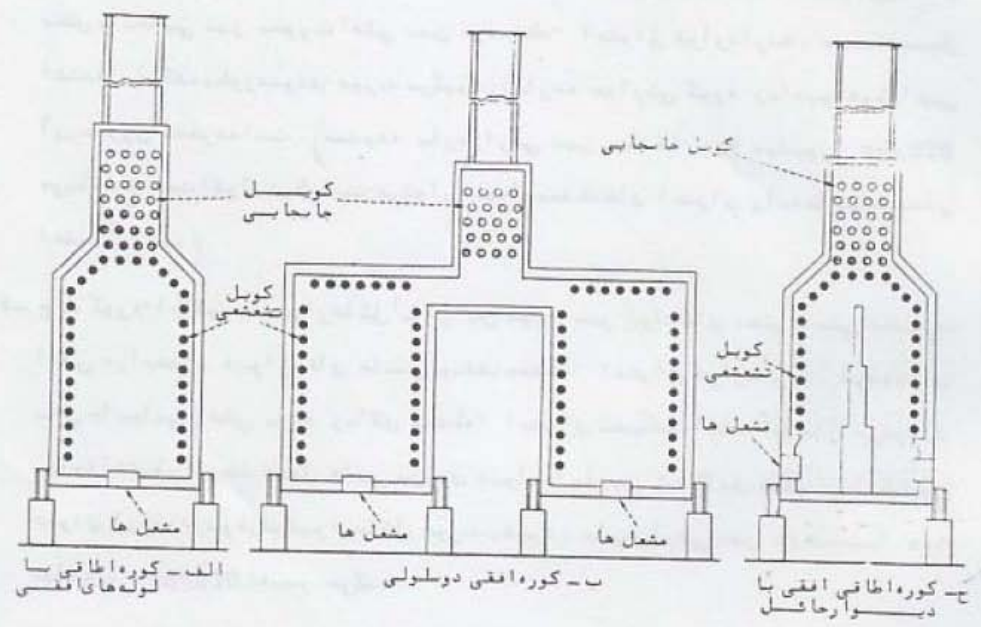


الف - کوره استوانه‌ای عمودی کاملاً شعشعی
 ب - کوره استوانه‌ای عمودی با کویل‌ها
 ج - کوره استوانه‌ای عمودی با بخش جانبی متقاطع

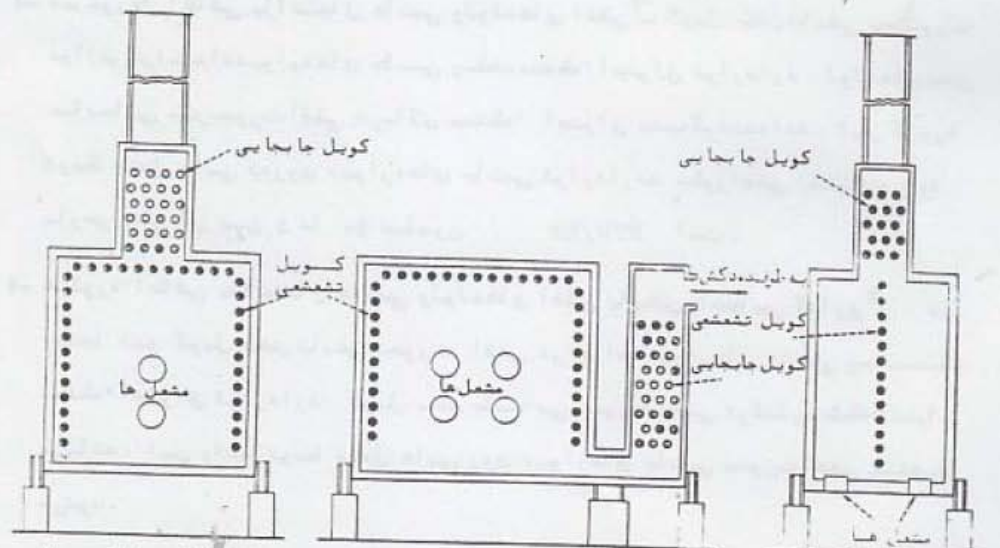


د - کوره استوانه‌ای عمودی با کویل مرکزی
 ه - کوره استوانه‌ای عمودی با کویل مرکزی و بخش جانبی متقاطع
 و - کوره استوانه‌ای عمودی با کویل مرکزی و بخش جانبی متقاطع

انواع کوره‌ها با لوله‌های عمودی در بخش تابشی



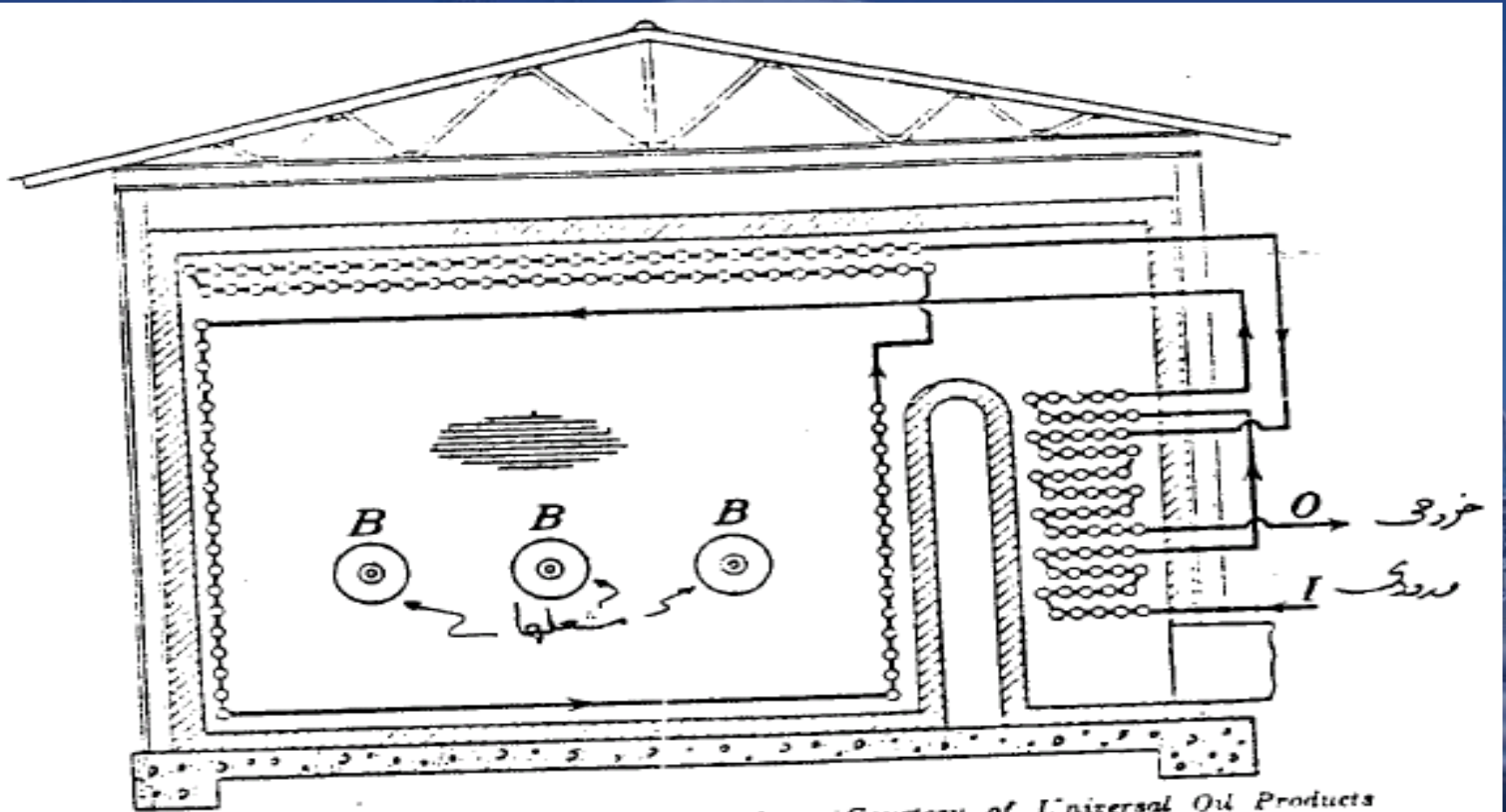
الف - کوره افقی با لوله‌های افقی
 ب - کوره افقی دوسلولی
 ج - کوره افقی با دیواره‌ها



د - کوره افقی با اشتعال جانبی
 ه - کوره افقی با اشتعال جانبی و لوله‌های افقی
 و - کوره افقی با اشتعال از دو طرف

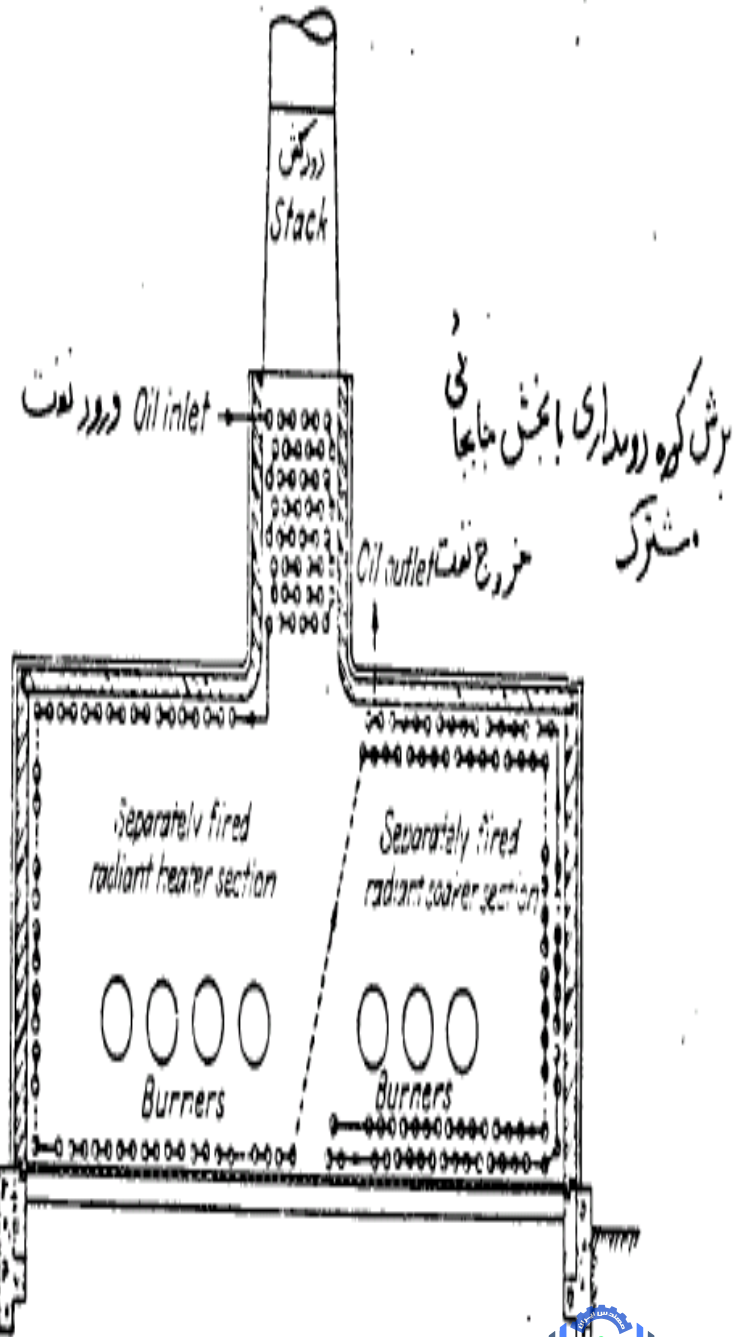
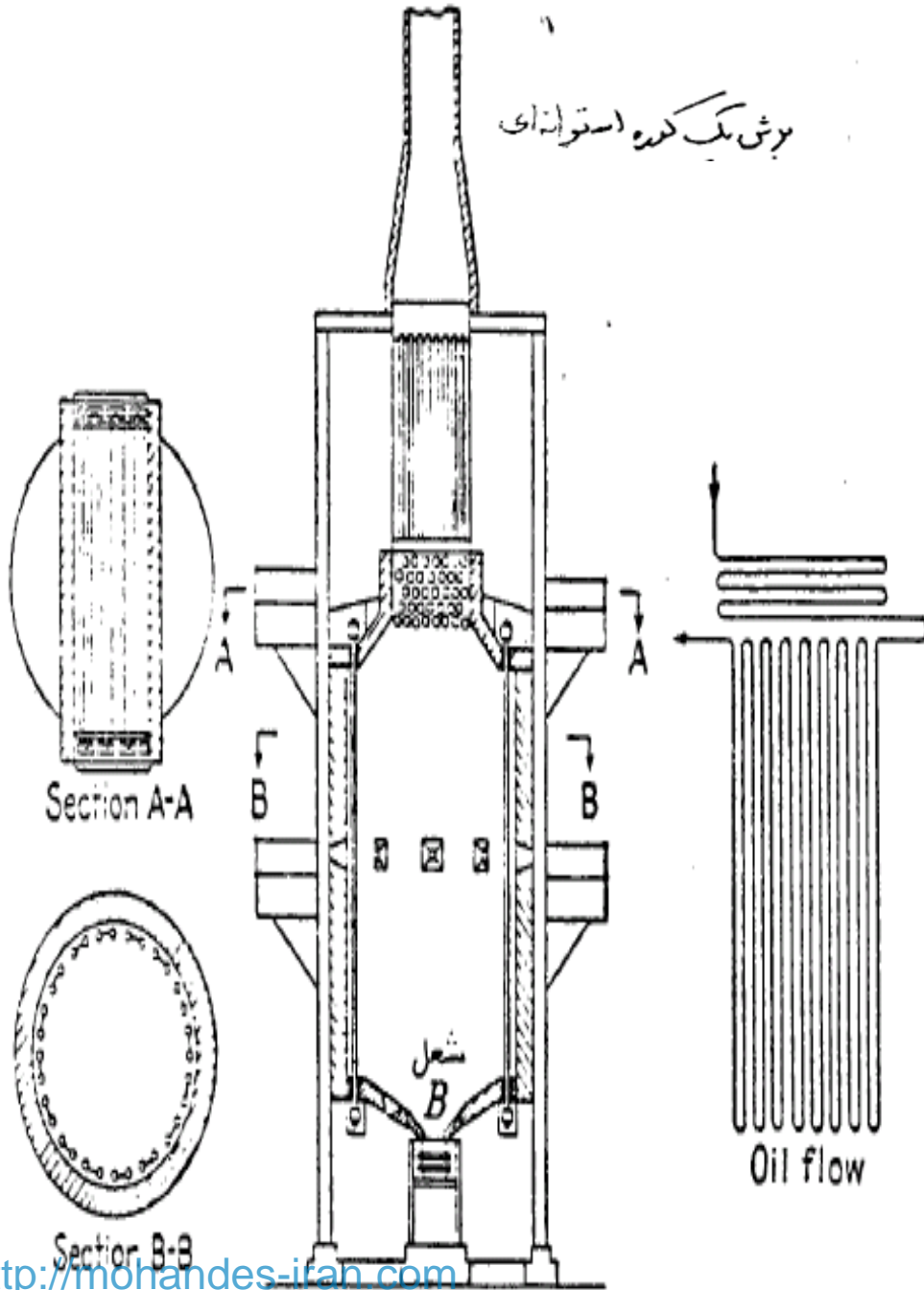
شن نوع کوره با لوله‌های افقی

کوره ها



—Cracking furnace with soaking banks. (Courtesy of Universal Oil Products Company.)

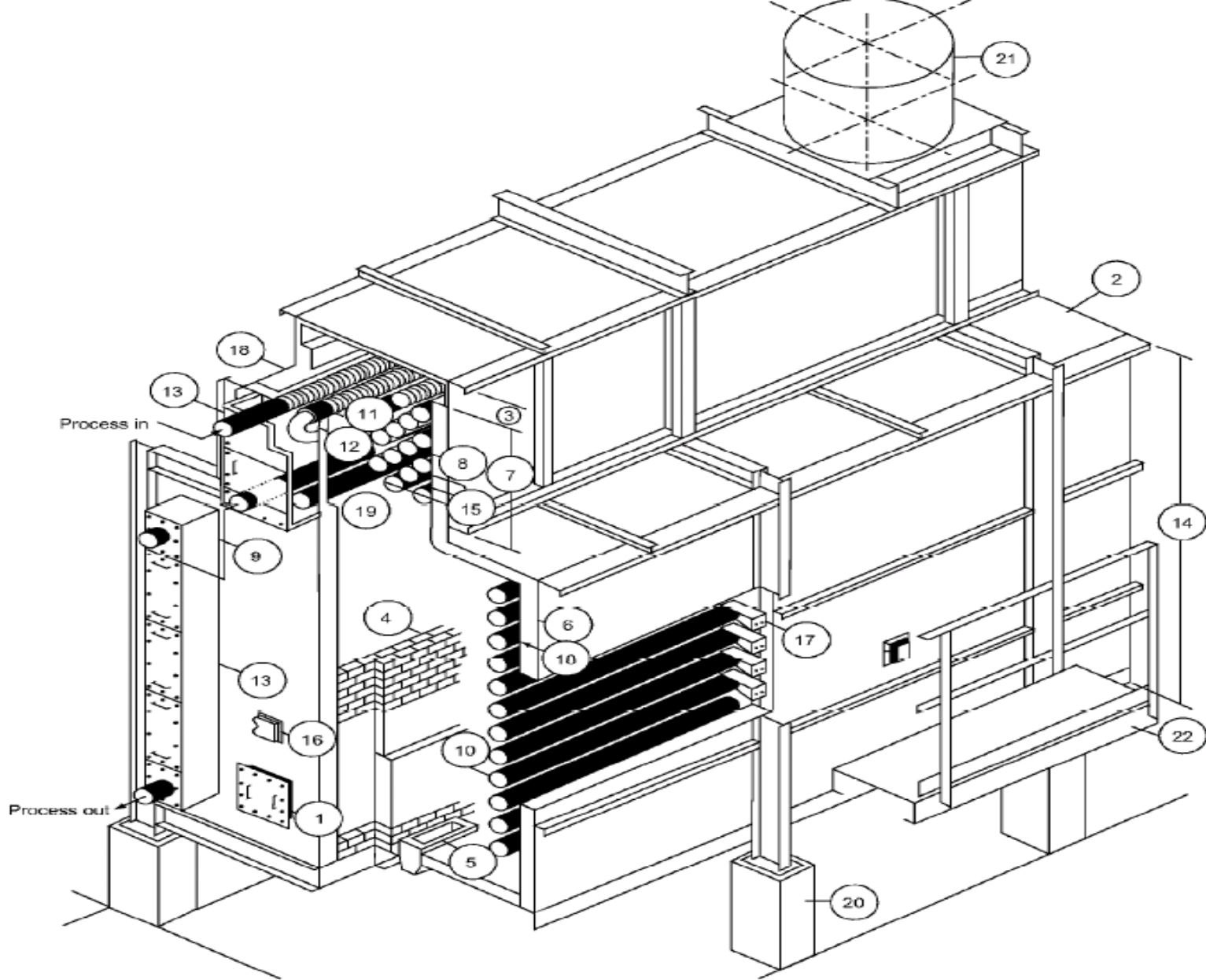
برش یک کوره استوانه‌ای



کوره ها

ساختمان کوره

- ❖ بدنه کوره
- ❖ مسیر تزریق هوا
- ❖ مسیر مکش دود
- ❖ نگهدارنده تیوبها
- ❖ مشعل ها
- ❖ دریچه های چشمی
- ❖ تیوب های کوره
- ❖ نازل های تزریق خوراک
- ❖ دریچه های ضد انفجار
- ❖ مبدل های گازی خروجی از دودکش
- ❖ عایق های کوره
- ❖ ترموکوپل های مربوط به دمای پوسته و لوله



Notes:

- 1. Access door
- 2. Arch
- 3. Breeching
- 4. Bridgewall
- 5. Burner
- 6. Casing

- 7. Convection section
- 8. Corbel
- 9. Crossover
- 10. Tubes
- 11. Extended surface
- 12. Return bend

- 13. Header box
- 14. Radiant section
- 15. Shield section
- 16. Observation door
- 17. Tube support
- 18. Refractory lining

- 19. Tube sheet
- 20. Pier
- 21. Stack/duct
- 22. Platform

شاخص دما پروسه لوله (TI) SK

شاخص دمای فازهای سال لزا احتراق (TI)

عمل برداشت نمونه در درجا (PE)

فشار سنج تعیین ممش (نقطه حاک) (DG)

عمل احتمالی لغزیدن سنج (DE)

دمده برای دوره زردی

عمل وصل لوله های ناشی و جابجایی Cross Over

(DG)

درجه انجماد

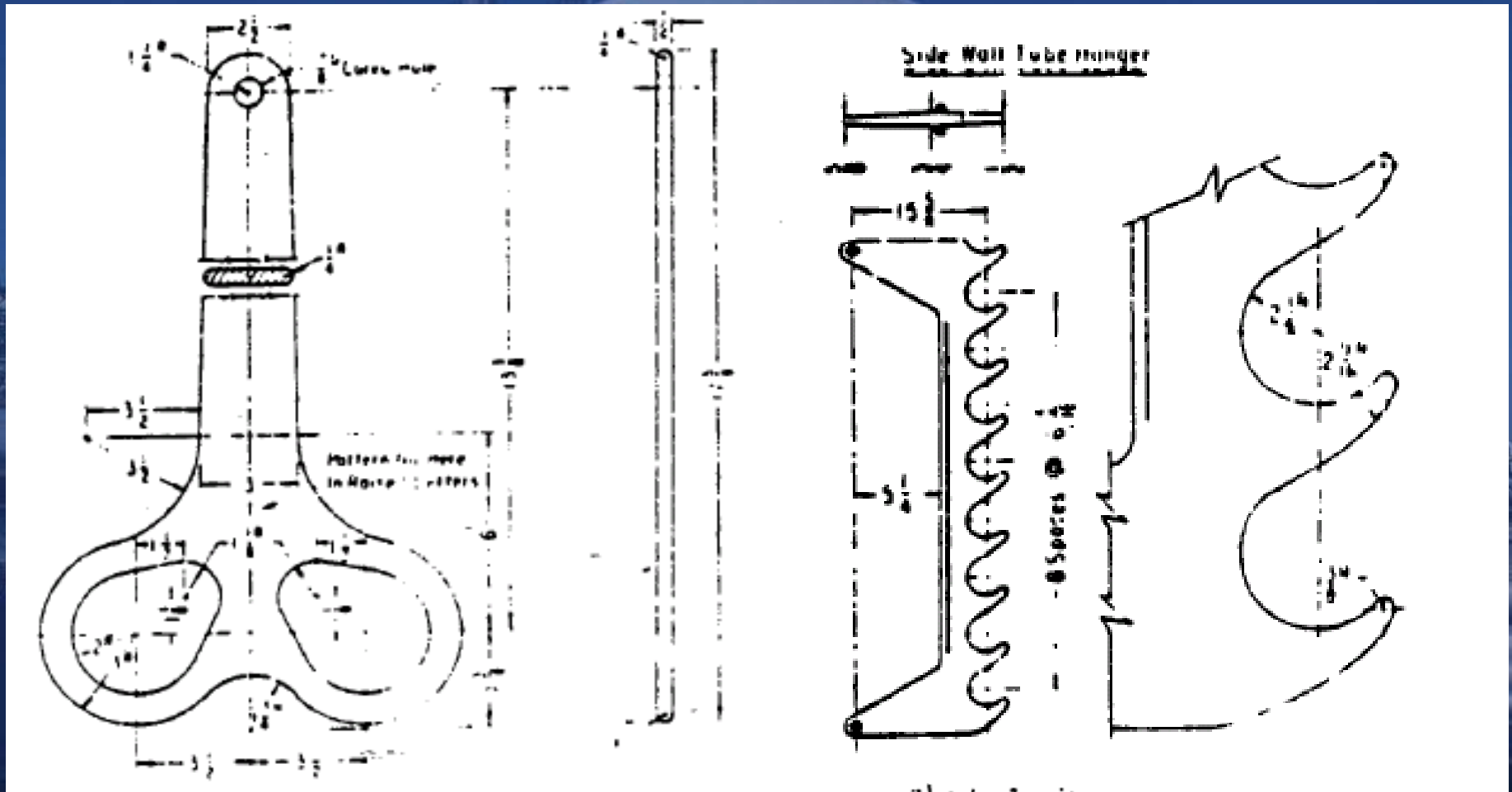
هداره کرده

درجه بازبینی جابجایی

(TI) SK

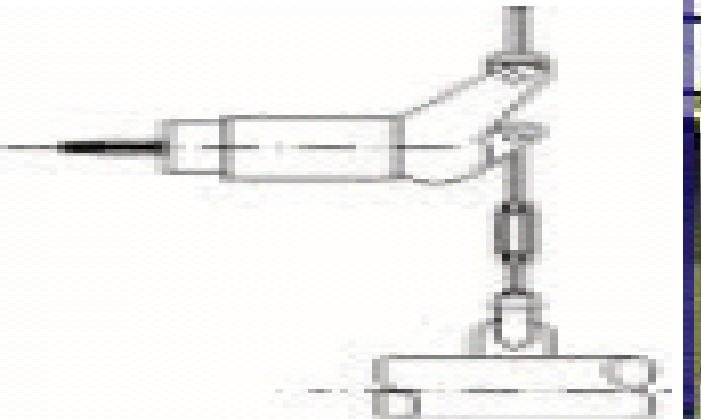
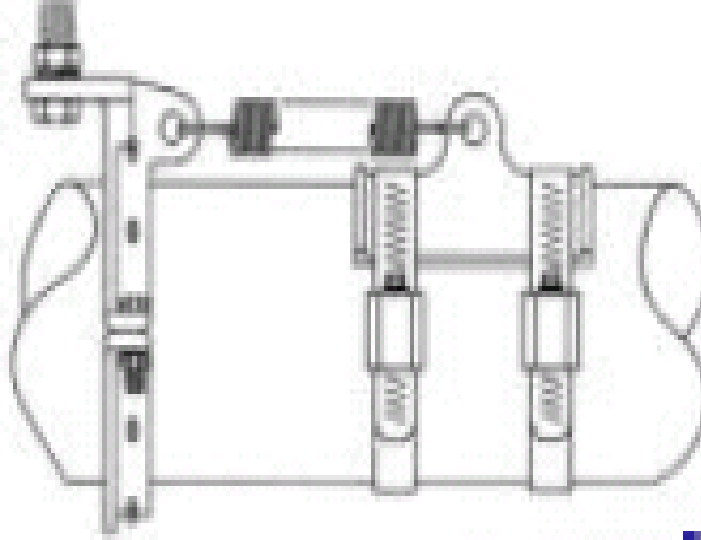
پوشش های کوره استوانه ای بالوله های قائم

کوره ها

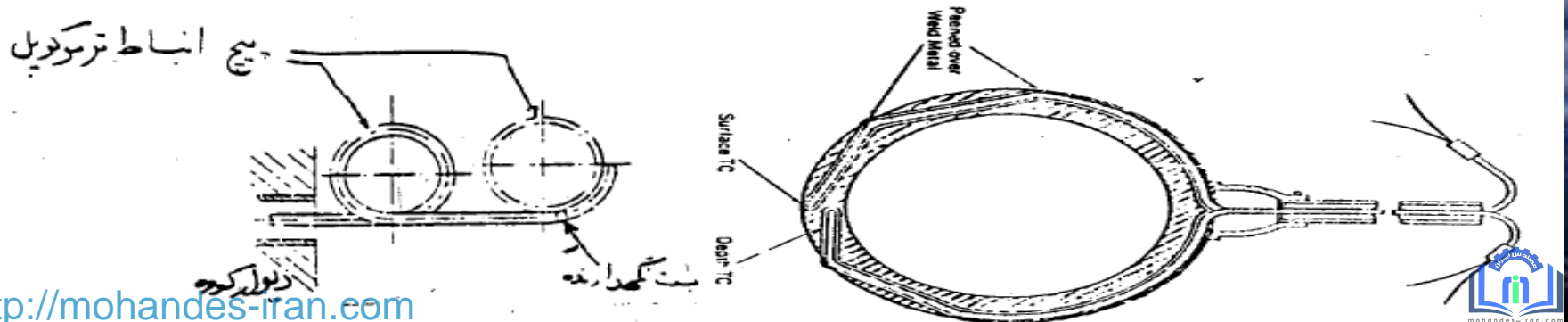
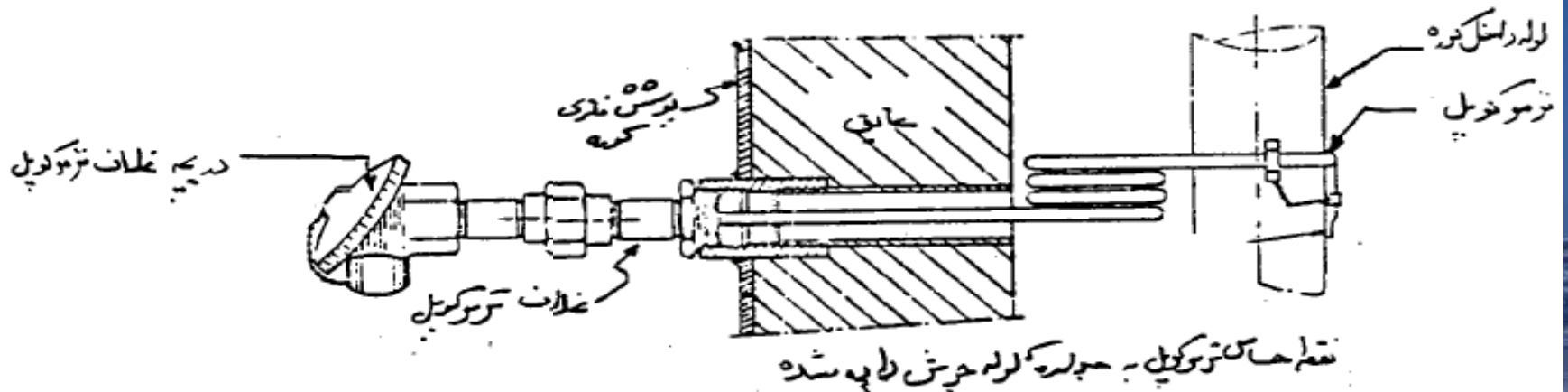


آویز لوله های افقی

محل جانبی برای لوله های افقی امان استراک



کوره ها



کوره ها

• سیستم اینترلاک کوره

جهت جلوگیری از اتفاقات ناگوار و اطلاع بهره بردار و ایمنی کوره سیستم آلارم هشدار دهنده و سیگنال هایی جهت از سرویس خارج کردن کوره یا بخشی از آن در نظر گرفته شده است.

✓ اینترلاک ارتفاع مایع در Steam Dram

✓ اینترلاک ارتفاع مایع در Dearator

✓ اینترلاک فشار بالای سوخت

✓ اینترلاک فشار پایین سوخت

✓ اینترلاک خوراک تزریقی

✓ اینترلاک از سرویس خارج شدن فن دمنده و مکنده کوره

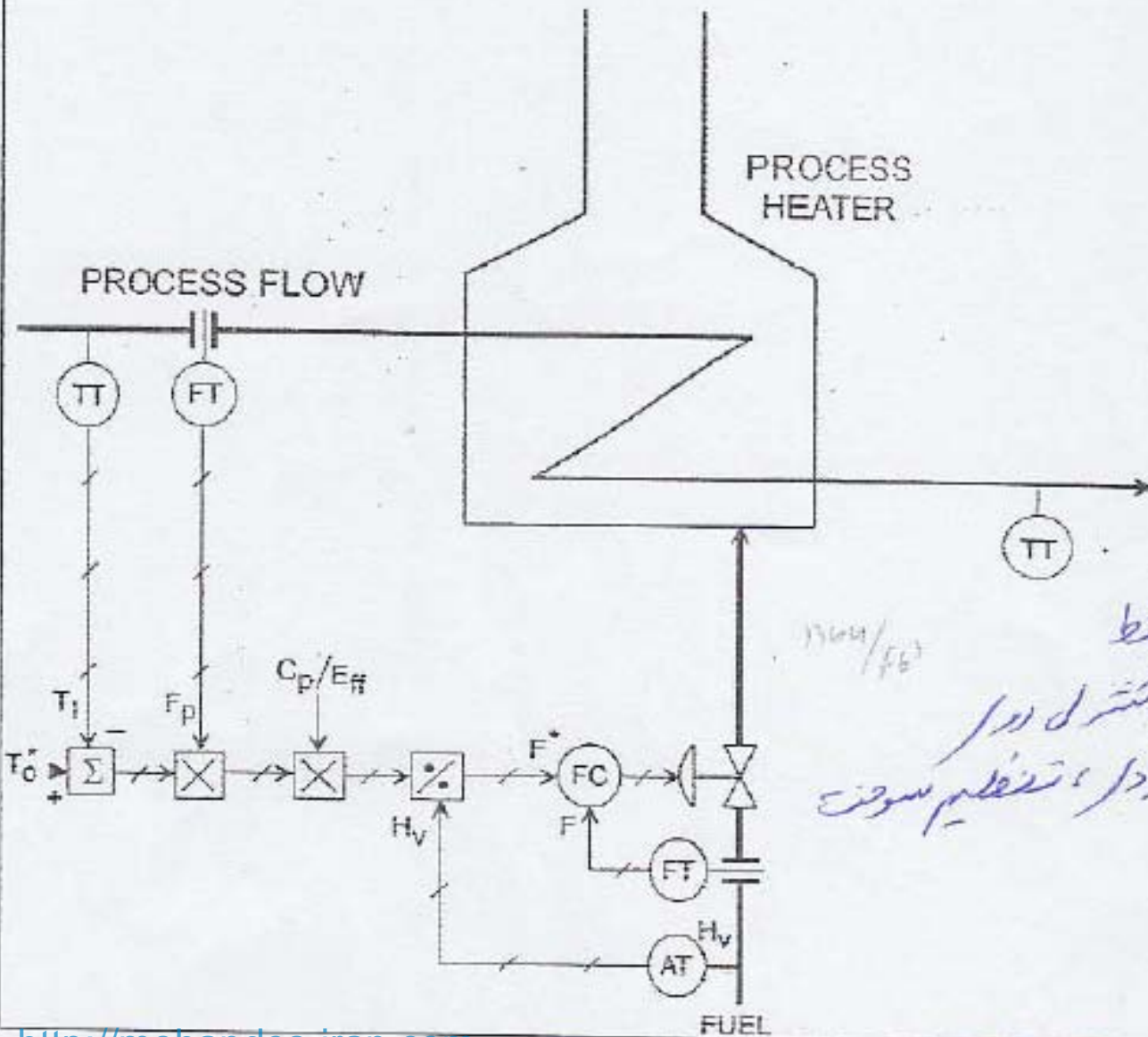
✓ اینترلاک فشار بالا و پایین باکس کوره

سیستم کنترلی کوره ها

کنترل Feedforward

✓ اگر سایر پارامترهای معادله نیز دارای تغییرات چشمگیر باشد، می بایست اندازه گیری و در رابطه کنترل استفاده شود.

✓ فرض می کنیم فلوی سیال ورودی و ارزش حرارتی سوخت نیز به عنوان اغتشاش به سیستم وارد شوند.



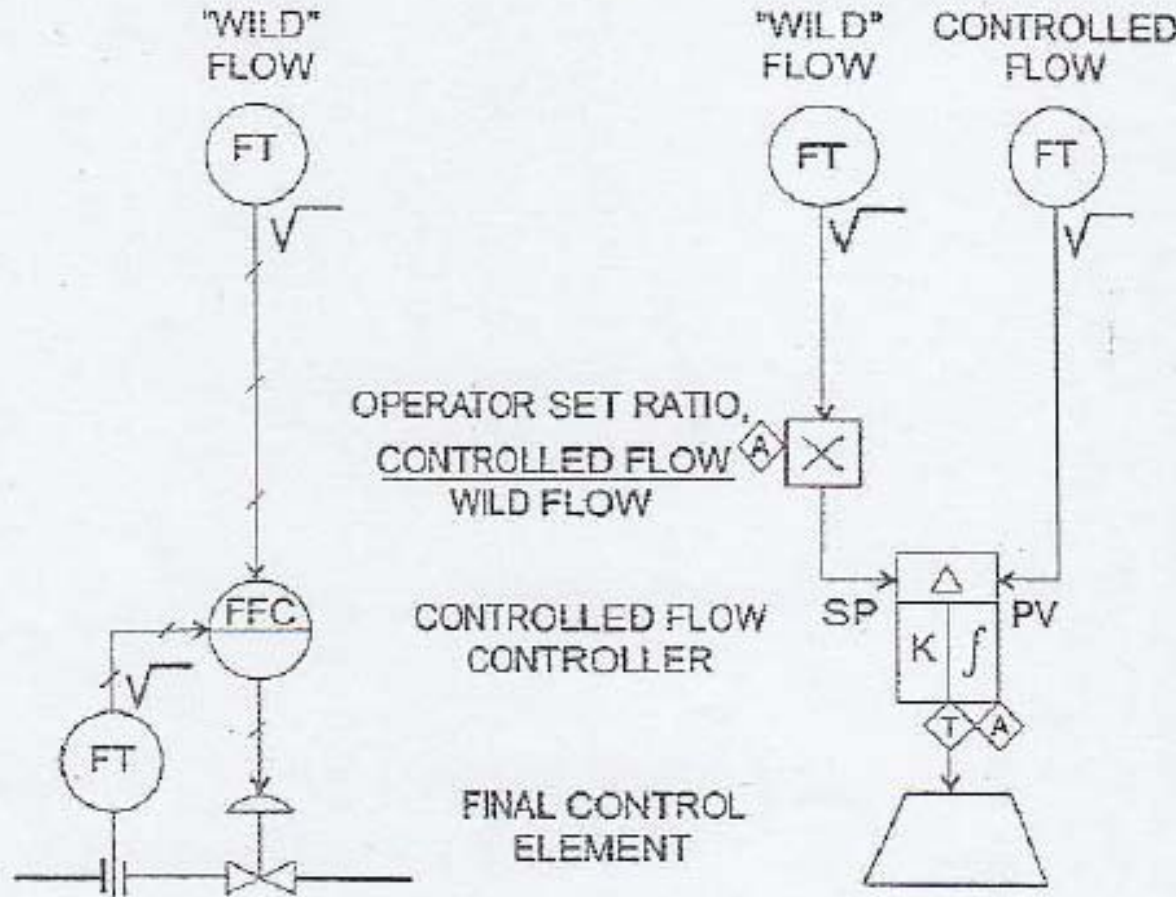
معایب: اغتشاش فقط در سیال ورودی است و کنترل در سایر شرایطی، معوازا ورودی سوخت و معوازا اغتشاش ندارد.



کنترل نسبت (Ratio)

- در پروسه‌هایی که دو ماده مختلف در آن با نسبت مشخصی با یکدیگر ترکیب می‌شوند به کار می‌رود.
- در این سیستم فلوی هر دو ماده اندازه‌گیری می‌شود ولی تنها فلوی یکی از آنها کنترل می‌شود.
- مقدار Set Point فلوی ماده تحت کنترل بر اساس نسبت مشخص شده و فلوی ماده بدون کنترل (Wild) تعیین می‌شود.

- مثال‌هایی از کنترل نسبت
 - ✓ پروسه‌های مخلوط کردن دو ماده (به طور مثال دو رنگ)
 - ✓ کنترل نسبت سوخت به هوا در پروسه‌های احتراق
- تنظیم اتوماتیک نسبت
- در برخی از پروسه‌ها نسبت ترکیب دو ماده ثابت نبوده و بر اساس سایر پارامترهای پروسه تنظیم می‌شود.

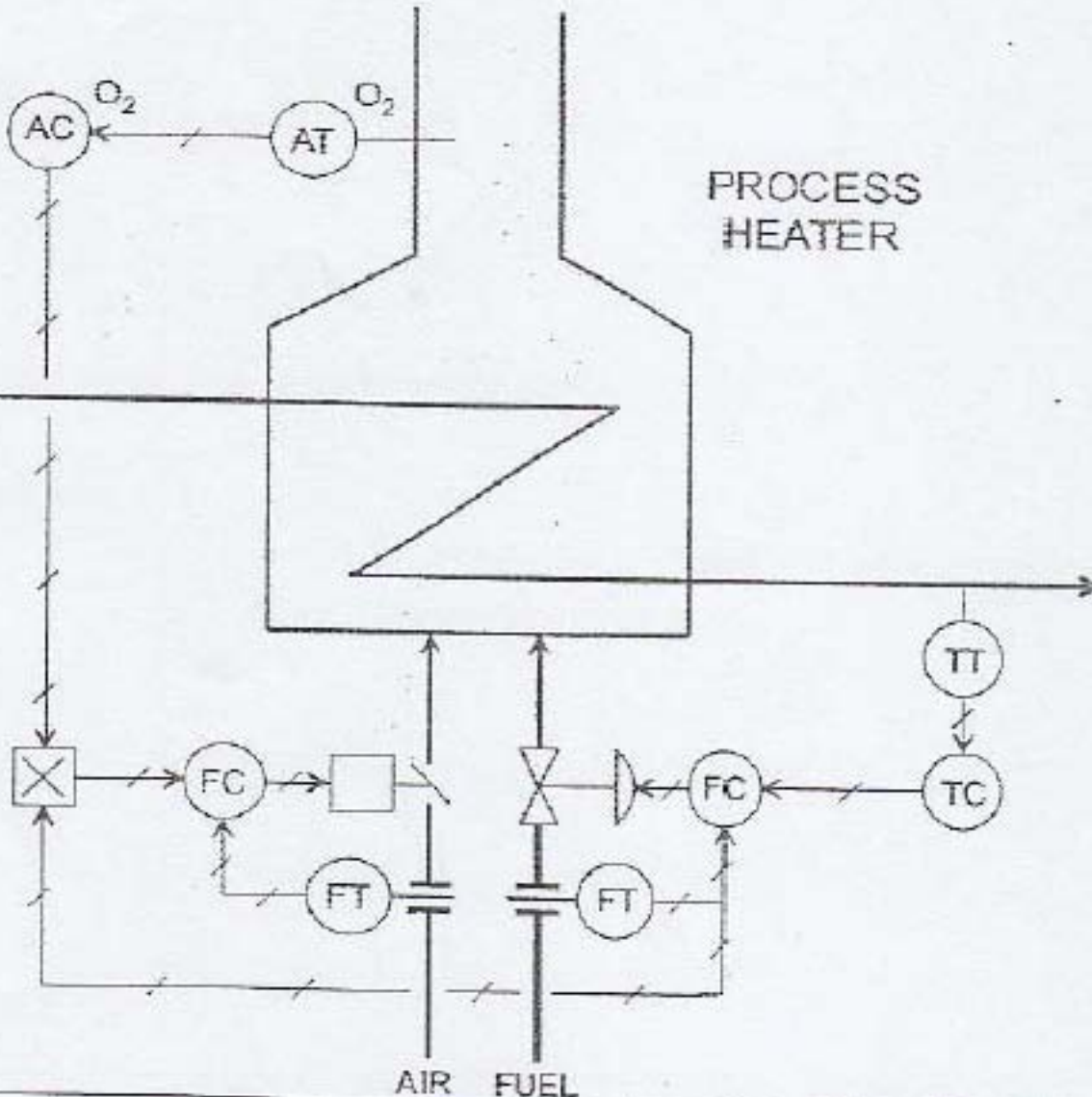


a. USING ISA SYMBOLS

b. USING SAMA SYMBOLS

کنترل نسبت (Ratio)

مثال: سیستم کنترل نسبت سوخت به هوا در پروسه احتراق



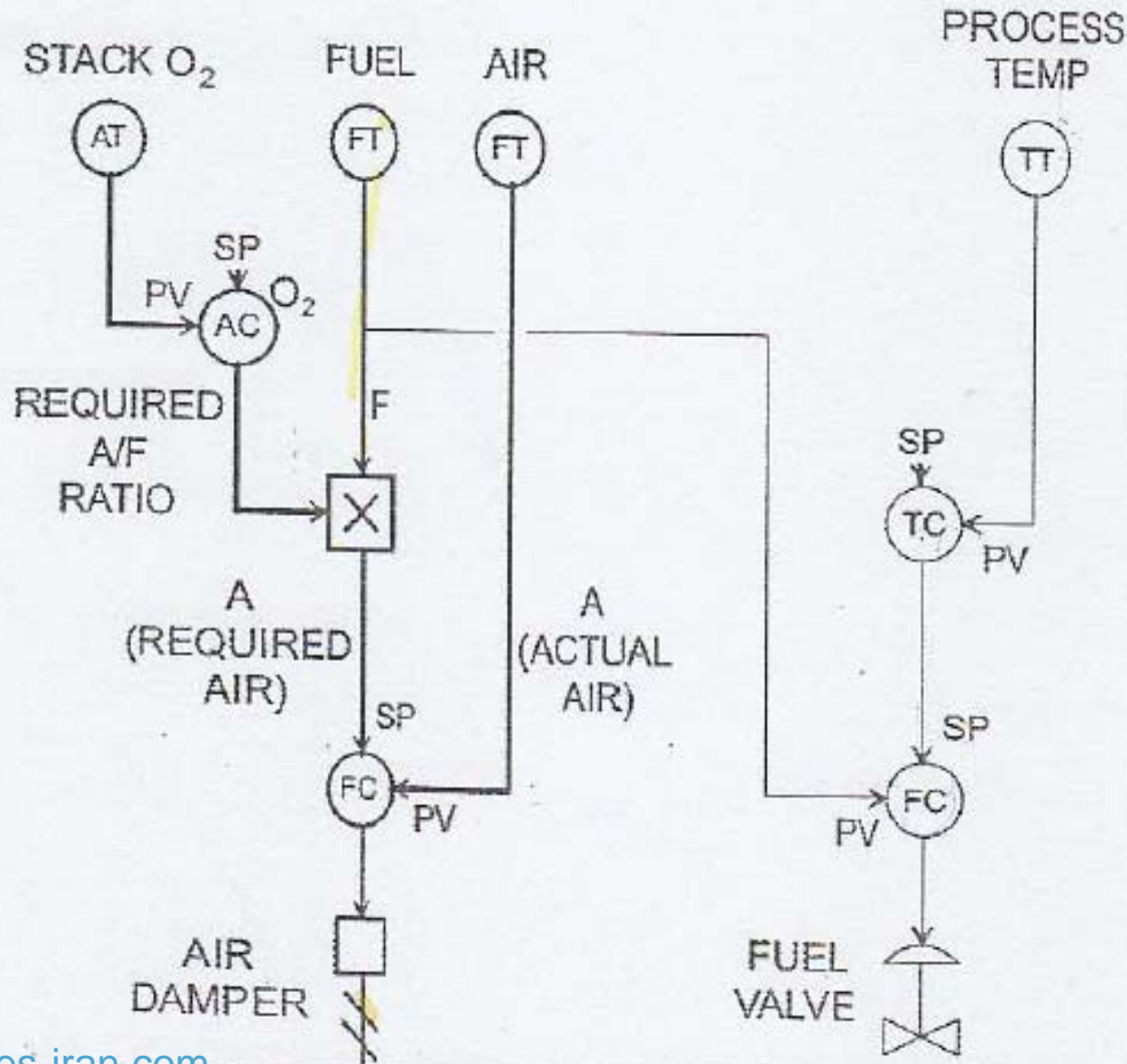
✓ مقدار فلوی سوخت بر اساس دمای پروسه کنترل می شود.

✓ مقدار فلوی هوای مورد نیاز با اندازه گیری فلوی سوخت و اعمال ضریب نسبت هوا به سوخت تعیین می شود.

✓ برای داشتن راندمان بالا همواره مقداری اکسیژن اضافی (2~10%) در خروجی دودکش مورد نیاز است.

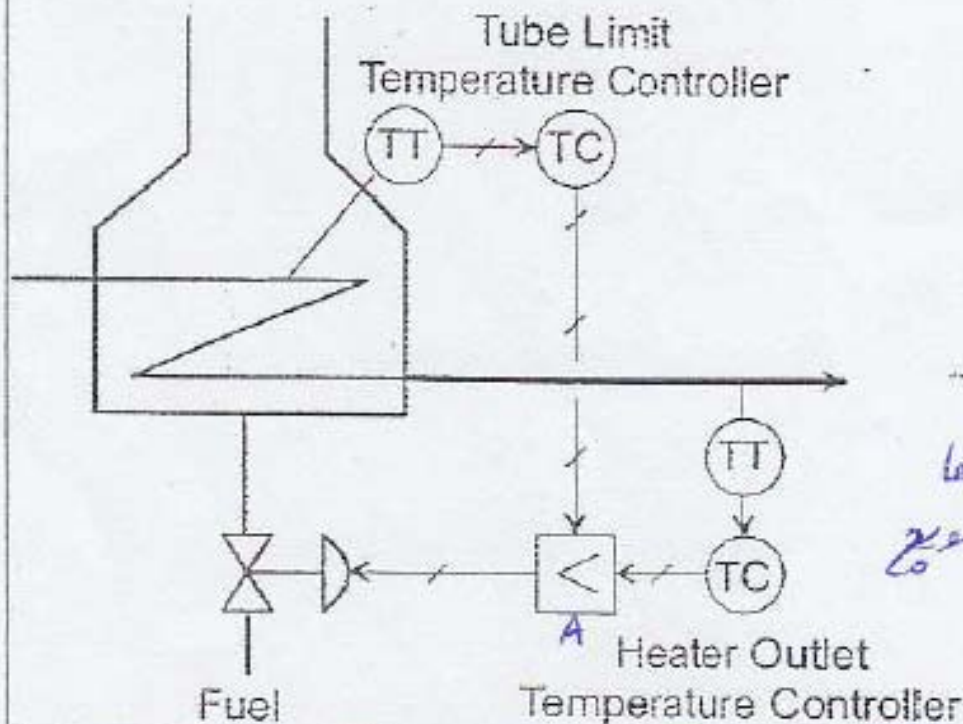
✓ نسبت هوا به سوخت بر اساس مقدار اکسیژن اضافی مورد نیاز تنظیم می شود.

مثال: سیستم کنترل نسبت سوخت به هوا در پروسه احتراق



کنترل Override

- یک استراتژی حفاظتی برای نگهداشتن متغیر پروسه (PV) در محدوده‌ای که ایمنی پرسنل و تجهیزات و کیفیت محصول تامین گردد.
- برخلاف اینتراک‌ها کنترل Override موجب Shut down سیستم نمی‌شود.
- عنصر کلیدی کنترل Override یک سوئیچ سلکتور نرم‌افزاری یا سخت‌افزاری است.
- سوئیچ سلکتور از بین سیگنال خروجی دو یا چند کنترلر، بزرگ‌ترین یا کوچک‌ترین سیگنال را برای اعمال به عنصر کنترل یا حلقه کنترل پایین دست انتخاب می‌کند.



مثال: Process Heater

- در شرایط نرمال کاری که دمای تیوب‌های هیتر پایین‌تر از حد ماکزیمم است، کنترلر دمای خروجی که مقدار کمتری دارد توسط سوئیچ سلکتور به شیر کنترل اعمال می‌شود.

این کنترل نوعی محافظت از دیوار است که در صورتی که دمای دیوارها از دمای خروجی بالاتر بود اتفاق می‌افتد تا به سوئیچ فرمان Tube Limit را به کنترلر دما می‌دهد.

کوره ها

انتقال حرارت

○ انتقال حرارت تشعشی

$$Q = \zeta A_s \epsilon (T_1^4 - T_2^4)$$

○ انتقال حرارت جابجایی

$$Q = h \cdot A \cdot (T_2 - T_1)$$

عمل تشعشع

خاصیت خاصی از ماده که در دمای معین موجب صانع شدن مقدار مشخصی انرژی تابشی بصورت امواج الکترومغناطیسی می گردد و بدین ترتیب مقدار انرژی حرارتی جذب شده توسط سطح یا جسم با عکس مجذور مسافتی که می پیمایند متناسب است.

تشعشع سطوح کوره

به سطوحی گفته می شود که در اثر حرارت نورانی شده و رنگ آنها با تغییر دمای گازهای فضای کوره تغییر می یابد ، لذا تمامی سطوح داخلی کوره از خود انرژی تابشی صانع می کنند.

کوره ها

پدیده ترموسیفون

- ✓ باعث چرخش گازهای حاصل از احتراق در داخل کوره می گردد.
- ✓ حرکت گازها در اثر سرد شدن و افزایش وزن مخصوصشان صورت می گیرد.
- ✓ مهمترین اثر جابجایی این گازها، انتقال مداوم انرژی حرارتی به دیواره ها و سطوح پشت تیوب ها می باشد و سرعت حرکت گازهای سرد از پشت لوله ها به کف کوره گاهی به 54 FT/S نیز می رسد.
- ✓ بهترین و موثرترین شرایط انتقال حرارت تنها زمانی که فاصله مراکز تیوب ها از هم دو برابر قطر خارجی تیوب ها و فاصله تیوب ها و دیواره برابر قطر خارجی تیوب ها باشد.

عملکرد مشعل ها

وظیفه مشعل ها انتقال حرارت یکنواخت به گازهای درون کوره می باشد که موجب بالا رفتن دمای آنها و جابجایی یکنواخت گازها می شوند و جهت حصول شرایط ایدآل تعبیه مشعل های کوتاه و متعدد لازم است و عملکرد مشعل ها در گرم کردن یکنواخت گازهای داخل کوره، در کوره های مختلف متفاوت است و جهت انتخاب مشعل، کلیه اصول طراحی بکار رفته توسط سازنده می بایست مورد بررسی قرار گیرد.

کوره ها

احتراق از دیواره یا کف کوره

انتخاب روش احتراق از دیواره یا کف کوره بستگی به نحوه بخش گاز های حاصل از احتراق و هزینه احداث کوره دارد.

۱- کوره ها با مشعل های دیواره ای

- هزینه احداث کمتر دارند
- معمولاً دارای ظرفیت یا ژئانسیل حرارتی کمتری می باشند.

۲- کوره ها با مشعل های کف

در این کوره ها حدود ۲۵٪ سوخت بیشتری می توان محترق نمود و این پدیده به دلایل زیر می تواند باشد:

- ✓ جابجایی بهتر گاز های حاصل از احتراق
- ✓ استفاده بیشتر از حجم کوره
- ✓ کنترل بهتر درجه حرارت و یکنواختی بیشتر انرژی حرارتی منتقل شده به تیوب ها

کوره ها

بازرسی کوره ها

در بازرسی یک کوره می بایست به موارد ذیل توجه شود:

۱. شکل و ظاهر ، اندازه ، رنگ و وجود دود ، فاصله شعله از سرمشعل ها
۲. فشار گاز پشت مشعل ها
۳. رنگ Refractory در کوره همواره باید یکسان باشد
۴. مسیر گاز مشعل ها نباید پینچ باشد
۵. در کوره مشعل خاموش وجود نداشته باشد.

اشکالات احتمالی در کوره ها ، تاثیر بر عملیات و راه حل رفع آنها

❖ Pulsating Flame

به لرزش و نوسان شعله نسبت به شعله با حالت پایدار و حجم ثابت Woofing یا Pulsating گویند. تاثیر بر عملیات: نوسان شعله ممکن است به بیرون کوره منتقل گردد و Surge شدید در فشار گاز باعث لرزش کوره و یا شکستگی کاسه مشعل و موزائیک های اطراف آن و ... گردد.

اقدامات موثر : کم کردن شدت شعله ، باز کردن Register یا دمپر کوره

❖ برخورد شعله با تیوب: (Flame Impingement On Tube)

تاثیر بر عملیات: برخورد شعله با تیوبها ممکن است سبب ایجاد رنگ یا کج شدن و یا شکم دادن آنها گردد.

کوره ها

اقدامات موثر: با تنظیم Register و یا دمپر دودکش و یا فشار Atomizing Steam می توان شعله را کنترل نمود.

❖ شعله طولانی پر دود

نتیجه یک احتراق غیر کامل است و می تواند نتیجه مصرف بیش از حد سوخت برای افزایش دمای خروجی کوره باشد.

تأثیر بر عملیات: رسیدن شعله به قسمت Convection، افزایش دمای Stack بیش از طراحی، کاهش انتقال حرارت، تشکیل کک روی موزایک مشعل ها و دست نیافتن به دمای خروجی مناسب

اقدامات موثر:

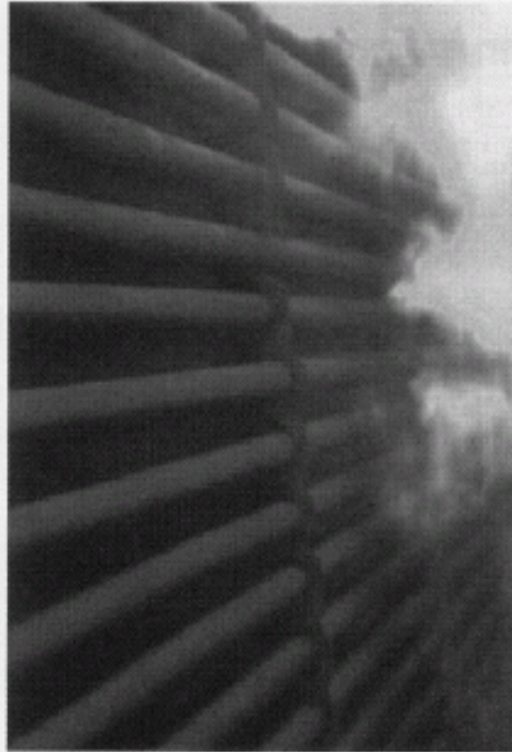
- ✓ فراهم کردن هوای اضافی برای هر مشعل جهت احتراق سریع و شعله با حجم کوچکتر
- ✓ تنظیم درافت و هوای اضافی در بالای قسمت Radiation در حد طراحی
- ✓ اطمینان از تمیز بودن مسیر Oil و اتمایزر و Spray مناسب بخار
- ✓ روشن کردن مشعل های خاموش، تمیز کردن سرمشعل ها و تنظیم هوای اضافی

❖ Leaning Flame

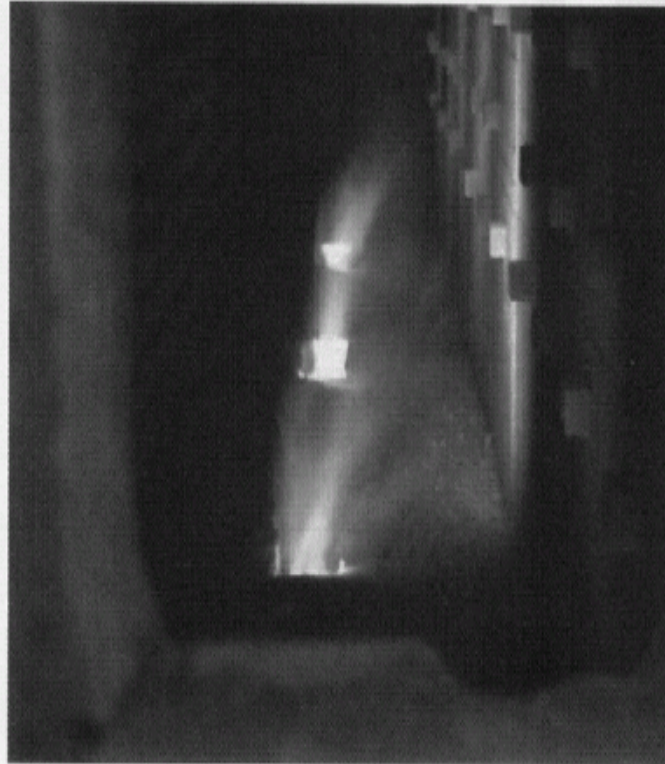
انحراف شعله به یک سمت نسبت به خط مستقیم آتش Irregular Flame یا شعله های نامنظم می گویند.

تأثیر بر عملیات: برخورد شعله با تیوب و در نتیجه Hot Spot و سرانجام Tube Ruptur و همچنین افزایش هزینه های عملیاتی و احتراقی نامناسب

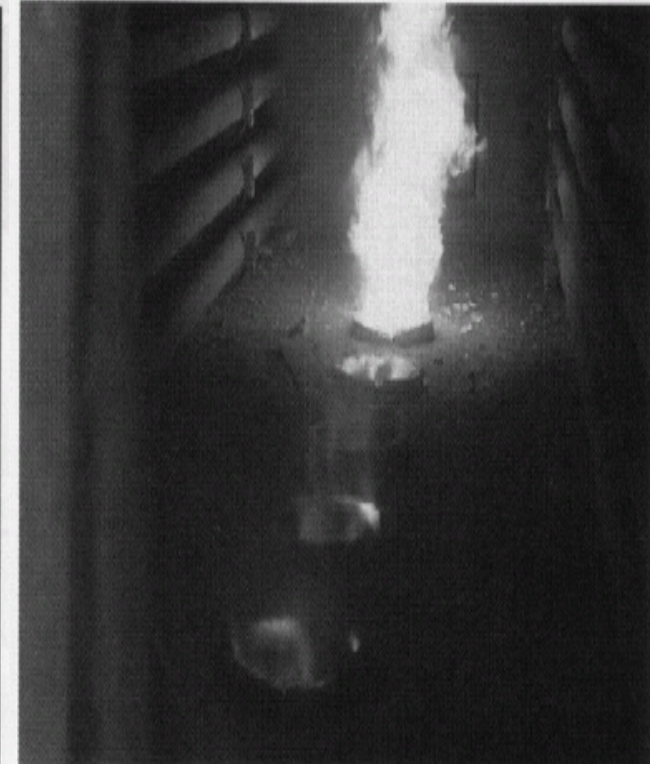
کوره ها



Flames impinging on tubes in a cabin



Flames pulled toward the wall.



Gas flames needing service.

کوره ها

اقدامات موثر:

- ✓ افزایش Register و دمپر با توجه به وضعیت هوای اضافی
- ✓ چک نمودن فشار بخار اتمایز
- ✓ چک کردن دیفیوزر و کاشی های اطراف مشعل

فشار بالای گاز (High Fuel Pressure)

فشار گاز روی مسیر قبل از مشعل ها مقدار حرارت مورد نیاز را نشان می دهد.

- برای انواع مشعل ها ماگزیم Heat Release برای سوخت گازی بر روی فشار و 15-25 psig و برای سوخت مایع سبک 100 psig طراحی شده اند.
- تاثیر بر عملیات: فشار سوخت بالاتر از حد نرمال می تواند باعث ایجاد شعله های نامنظم و Hot Spot بر روی تیوب ها و در نهایت Rupture و از سرویس خارج شدن واحد گردد.

اقدامات موثر:

- ✓ اطمینان اوپراتور از سالم بودن شیر اطمینان
- ✓ بررسی وضعیت سوخت از لحاظ ذرات معلق و تمیز کاری سر مشعل ها
- ✓ اوپراتور می بایست از مشعل های کم با ارتفاع زیاد اجتناب کند
- ✓ تامین هوای کافی جهت احتراق کامل به طوری که CO زیر 100 ppm باشد

کوره ها

دمای بالای Stack

تأثیر بر عملیات

- ✓ کاهش کارایی کوره
- ✓ افزایش مصرف سوخت و افزایش هزینه عملیاتی به ازای تولید محصول
- ✓ خراب شدن سطوح گسترش یافته در تیوب های Convection و کاهش انتقال حرارت ، ریزش Refractory و Hanger و در نهایت Failures در Convection کوره

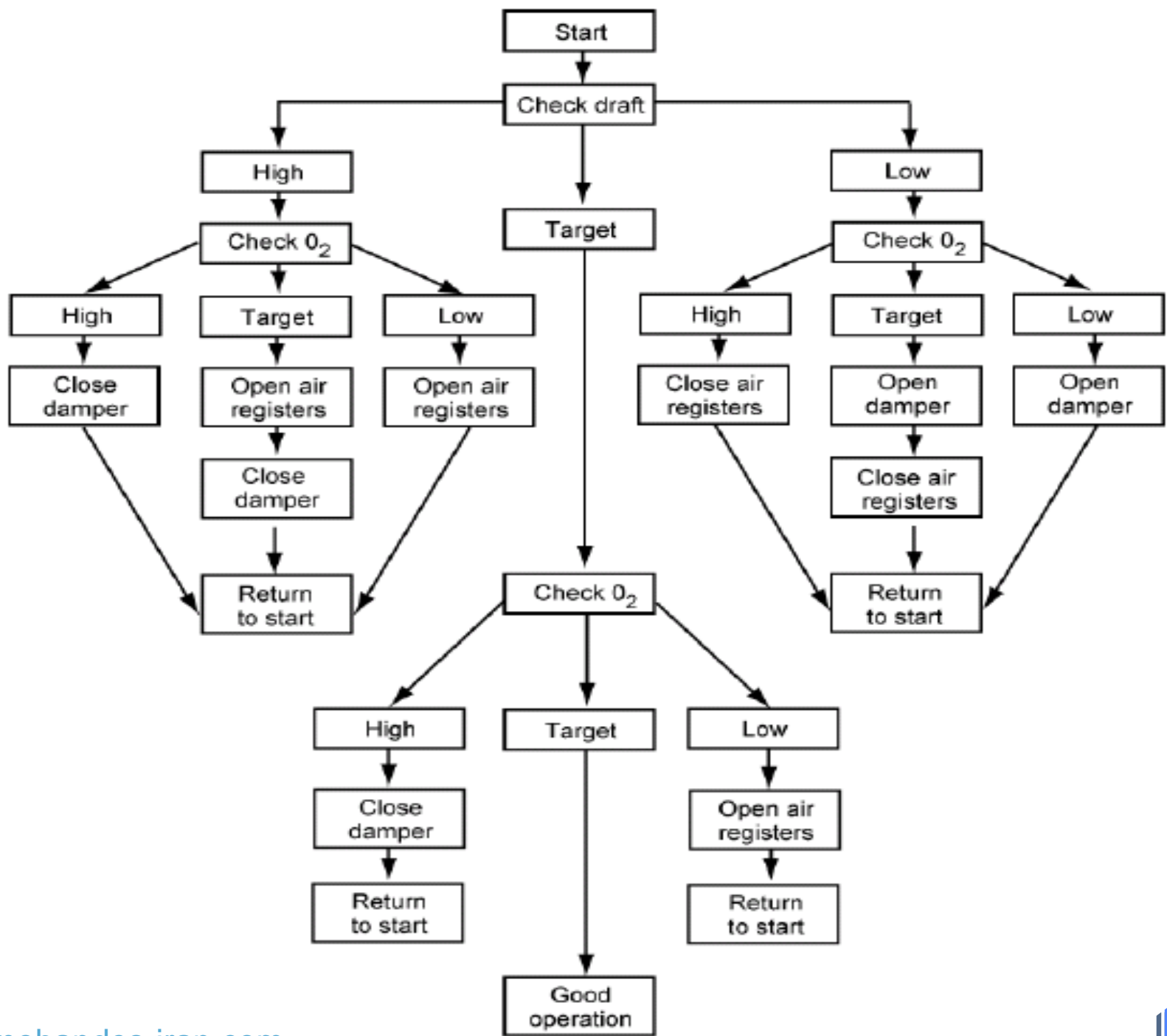
اقدامات موثر

- ✓ کاهش دمای Stack به وسیله کنترل هوای اضافی با تغییرات در Stack و Register
- ✓ بررسی و در صورت نیاز تمیز کاری Scale روی تیوب های Convection در زمان تعمیرات اساسی
- ✓ استفاده از Soot Blower در صورتی که سوخت کوره Oil باشد.

کوره ها

اصلاح عملکرد کوره‌ها بر اساس جدول راهنمای اصلاح عملکرد کوره‌ها به شرح جدول زیر صورت می‌پذیرد.

مشکل	علت بروز مشکل	راه حل مقابله با مشکل
دمای بالا یا غیر یکنواخت پوسته تیوبها	برخورد شعله با تیوبها	اصلاح مشعلها
	بالا رفتن بیش از حد بار حرارتی کوره	کاهش بار حرارتی کوره
	نامتوازن بودن جریان در پاسهای کوره	یکسان نمودن جریان در تمامی پاسها
	کک گرفتگی روی تیوبها	کک زدایی تیوبها
فشار مثبت در طاق کوره	معیوب بودن ترموکوپل	تعویض ترموکوپل
	دمپر به اندازه کافی باز نمی باشد	باز کردن دمپر
	بالا بودن شدت احتراق	کاهش شدت احتراق
بالا بودن دمای گازهای خروجی از دودکش	گرفتگی در ناحیه تبادل حرارت جابجایی	تمیز نمودن ناحیه تبادل حرارت جابجایی
	گرفتگی در ناحیه تبادل حرارت جابجایی	تمیز نمودن ناحیه تبادل حرارت جابجایی
	سوختن فینهای ناحیه جابجایی	تعویض تیوبهای ناحیه جابجایی
	احتراق مجدد گازها در ناحیه جابجایی	اصلاح مشعلها
فشار بالای گازهای خروجی از دودکش	بالا رفتن بیش از حد بار حرارتی کوره	کاهش بار حرارتی کوره
	مشعلها مسدود شده اند	تمیز نمودن مشعلها
	نامساوی بودن شدت جریان در پاسها	یکسان نمودن جریان در تمامی پاسها
گوناگونی دمای خروجی پاسهای کوره	یکنواخت نبودن احتراق	یکسان نمودن احتراق در تمامی مشعلها
	کک گرفتگی تیوبها	کک زدایی تیوبها
افت فشار بالا در تیوبها	بالا بودن شدت تبخیر	کاهش شدت جریان سیال
	زیاد بودن درافت کوره	کاهش درافت کوره
	مخلوط نامناسب (ضعیف) سوخت و هوا	اصلاح مشعلها
عملکرد کوره با هوای اضافی بالا	نشستی هوا در کوره	مسدود نمودن محل نشست هوا



کوره ها

پف کردن کوره : در اثر باد و یا افزایش احتراق مکش کوره کاهش یافته و گاز های حاصله در کوره جمع می گردد و در اثر مثبت شدن فشار کوره این پدیده رخ می دهد .

تأثیرات بستن دمپر Stack

- کاهش اکسیژن در گازهای خروجی
- کاهش درافت در قسمت بالای Fire box
- افزایش دمای گازهای خروجی از قسمت Radiation
- کاهش دمای Stack
- افزایش کارایی کوره

نکته: بستن Register مشعل ها همان تاثیر را دارد فقط با این تفاوت که درافت در Arch افزایش می یابد.

راندمان کوره ها

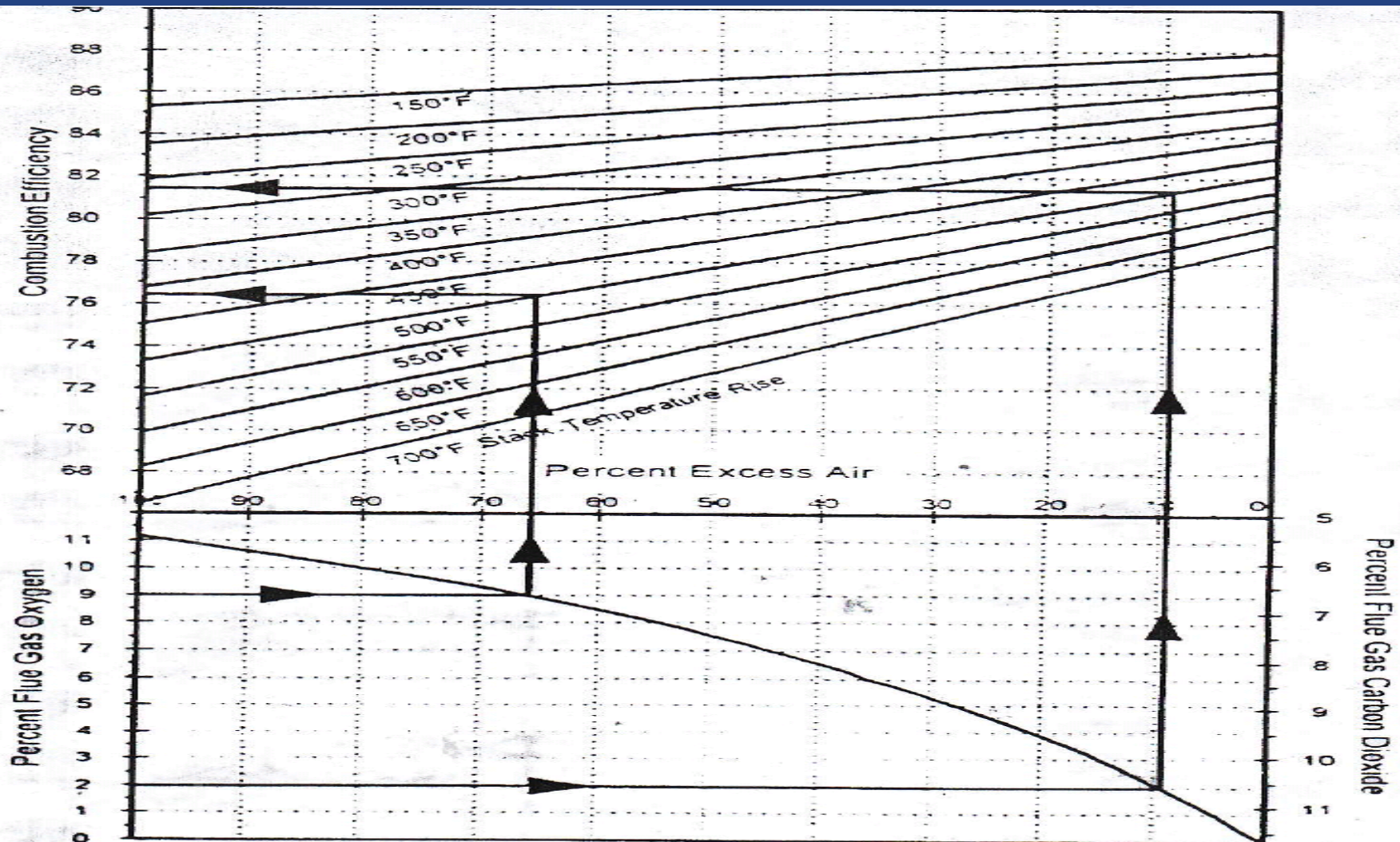
راندمان کوره برابر است با کل حرارت ورودی به کوره منهای کل حرارت هدر رفته تقسیم بر کل حرارت ورودی کوره

کوره ها

$$M_f = Q_{in}/LHV$$

$$EFFICIENCY = (Q_{in} - Q_{out})/Q_{in}$$

کوره ها



Combustion efficiency curve for reducing excess air example.